

Številka: U-I-14/18-29

Datum: 3. 10. 2022

**PRITRDILNO LOČENO MNENJE
SODNIKA DR. MATEJA ACCETTA
K ODLOČBI ŠT. U-I-14/18 Z DNE 15. 9. 2022**

1. Kot spoštovani kolegi sem tudi sam odločbo brez zadržkov lahko podprl, kar se tiče izreka. V tem ločenem mnenju pa pojasnujem drobnejšo, a vendarle ne docela zanemarljivo podrobnost, kjer se od odločbe oddaljim pri obrazložitvi.

2. Kot pojasnjuje odločba, sta prva in druga alineja 1. točke 66. člena Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID) v neskladju s pravico do proste izbire zaposlitve iz drugega odstavka 49. člena Ustave, ker je bilo z njuno uveljavitvijo nesorazmerno poseženo v položaj geodetov, ki niso izpolnjevali pogojev za novi inženirski status, saj jim je bilo onemogočeno opravljati katerokoli geodetsko delo in s tem povezano poslovanje.¹ Odločitvi o neskladju pritrujem, razhajam se le glede razlogovanja v luči zahtev načela sorazmernosti, ki v skladu z obrazložitvijo iz odločbe vodi do nje.

3. Odločba (v 18. in 19. točki obrazložitve) namreč ugotavlja, da je zakonodajalec z uveljavitvijo izpodbijane ureditve zasledoval ustavno dopustni cilj, saj je želel zagotoviti višjo kakovost izvajanja storitev na področju prostorskega načrtovanja in gradnje, med drugim s preglednejšim in učinkovitejšim reguliranjem geodetskega dela in dejavnosti; da pa dejanska "ukinitev" skupine geodetov z izkaznico, ki so še vedno opremljeni z uporabnimi geodetskimi znanji in veščinami, potrebnimi za opravljanje določenih geodetskih nalog, ni primeren ukrep za doseg tega cilja.

4. Po moji presoji izpodbijani ureditvi ni mogoče odreči primernosti. V okviru testa sorazmernosti zahteva po primernosti ukrepa ne pomeni zahteve po brezhibnosti tega ukrepa, temveč zahtevo, da mora ukrep (vsaj deloma) prispevati k doseganju zasledovanega cilja. V okoliščinah pričujoče zadeve ukrep, ki izvajanje geodetskih nalog

¹ Gre za tako imenovane geodete z izkaznico, ki so imeli ob uveljavitvi ZAID pridobljeno samo pooblastilo geodet po določbah Zakona o geodetski dejavnosti (ZGeoD-1) in ki so imeli v primerjavi z odgovornimi geodeti nižjo izobrazbo ter niso mogli izvajati vseh geodetskih opravil (glej 10. in 11. točko obrazložitve odločbe).

dopušča le še geodetom z najvišjo izobrazbo, nedvomno na splošno prispeva k višji kakovosti geodetskih storitev. Dejstvo, ki ga poudarja odločba, da bi geodeti z izkaznico v sodelovanju z inženirji še vedno lahko opravljali določena geodetska opravila, po moji presoji tako ne utemeljuje zaključka, da izvzetje te skupine nižje izobraženih geodetov sploh ni primeren ukrep za višanje kakovosti geodetskih storitev.

5. Povsem nedvomno pa je po moji presoji omenjeno dejstvo upoštevno pri presoji naslednjega koraka v okviru testa sorazmernosti, nujnosti ukrepa za dosego cilja. Nekoliko poenostavljeno² pogoj nujnosti zahteva, da ne sme obstajati enako učinkovit ukrep z milejšim posegom v pravico. Ta pogoj je prekršen tudi tedaj, kadar je ukrep sam po sebi pretiran in v pravico poseže bolj, kot bi bilo potrebno za dosego cilja (v enaki meri).³ Ravno zato, ker – kot priznava tudi zakonodajalec – geodeti z izkaznico posedujejo znanja, ki so potrebna za izvajanje določenih nalog, za zagotavljanje višje kakovosti geodetskih storitev te skupine ni bilo nujno v celoti izvzeti iz možnosti opravljanja vseh tovrstnih nalog.

6. V okoliščinah pričujoče zadeve po moji presoji torej ni bilo zadoščeno zahtevi nujnosti. Ker se tudi v tem primeru narekuje ugotovitev, da presojana ureditev ni skladna z zahtevami načela sorazmernosti, pa sem, kot rečeno, brez zadržkov lahko podprl izrek odločbe.

dr. Matej Accetto
Sodnik

² Tu spet puščam ob strani ne povsem enostavno vprašanje, ki bi se ob tovrstni utemeljitvi zakonodajalca morda lahko zastavilo: namreč, ali zahteva nujnosti v njenem tradicionalnem pojmovanju ustrezno naslavlja tiste primere, ko bi milejši ukrep zasledovani cilj dosegal v nekoliko manjši meri, a zato bistveno manj posegal v prizadeto pravico. Seveda pa bi v vsakem primeru ukrep moral zadostiti še sorazmernosti v ožjem smislu, torej zahtevi, da koristi za zasledovani cilj pretehtajo nad težo posega v pravico. Glej tudi pritrdilno ločeno mnenje sodnika Accetta k odločbi št. Up-320/14-32, U-I-5/17-11 z dne 14. 9. 2017 (Uradni list RS, št. 59/17, in OdlUS XXII, 9), 10. točka mnenja.

³ Prim. K. Moller, Proportionality: Challenging the Critics, International Journal of Constitutional Law, št. 10 (2012), str. 713.